

Francis Pollet is freelance fagotsolist, oprichter en bezieler van I SOLISTI, leraar fagot aan de Academie in Lier en docent fagot en kamermuziek aan het Koninklijk Conservatorium in Antwerpen. Hij begon op zesjarige leeftijd met viool, op zijn twaalfde volgde fagot. Hij behaalde met grote onderscheiding de Hogere Diploma's Fagot en Kamermuziek (Conservatorium Antwerpen). In Rotterdam voegde hij op hetzelfde moment dat van Uitvoerend Musicus Fagot toe.

Als 18-jarige was Pollet solist bij de Vlaamse Opera. Hij was orkestlid bij het BRT-Filharmonisch Orkest en bij het orkest van operahuis de Munt. Van 1985 tot 1988 was hij verbonden als fagotsolo bij het Filharmonisch Orkest van Vlaanderen. Tussen 1988 en 1990 behoorde hij tot het Nieuw Belgisch Kamerorkest. Meer dan vijftien jaar werkte hij nauw samen met het ensemble I Fiamminghi.

Hij trad op als solist in prestigieuze festivals in binnen- en buitenland met o.a. I Fiamminghi, het Nieuw Belgisch Kamerorkest, de Salzburger Solisten, klarinetten Karl Leister en Paul Meyer, en pianisten Michel Béroff, Stefan Vladar en Jean-Claude Vanden Eynden. Ruim dertig jaar geleden richtte Pollet I SOLISTI op. Van traditioneel blazersoctet liet hij het uitgroeien tot een internationaal productiehuis met oog voor dramaturgie en beleving.

Jasper Charlet (° 1997) is (contra) fagottist en componist. Hij studeert fagot en contrafagot bij Francis Pollet en Filip Neyens en compositie bij Wim Henderickx, Luc Van Hove en Alain Craens. Van I SOLISTI kreeg hij de opdracht een octet van vijf minuten te componeren als slotstuk voor Macht om de macht (te verspelen), geïnspireerd door Stravinsky en Kagel. Hij voegde bij de gevraagde inspiratiebronnen Sjostakovitsj.

MUZIEK

Igor Stravinsky, Fanfare for a New Theatre for two trumpets (1964)

Igor Stravinsky, Octet for Wind Instruments (1923)
Jasper Charlet, Glumov's Diary (2018) op de gelijknamige film (1923) van Sergei Eisenstein
Mauricio Kagel, Der Tribun (1979)
Jasper Charlet, Octet (2019)

CREDITS

Concept Francis Pollet
Ensemble I SOLISTI
Spel Jan Decleir
Tekst Dimitri Verhulst
Tekst intro Brechtje Louwaard
Stem intro Frank Mercelis
Met dank aan Mieke Laureys en Katja Geerts

I SOLISTI / JAN DECLEIR

Mars om de macht (te verspelen)

Voor Mars om de macht (te verspelen) verbindt Francis Pollet van blazersensemble I SOLISTI Stravinsky met fanfare en de eerste film van Sergei Eisenstein. Het thema van de avond: de politieke zeggingskracht van muziek. Jan Decleir toont zich een doorgewinterd volksmenner in deze schalkse satire op tekst van Dimitri Verhulst.

Voor het antwoord op de vraag waar zijn concept van Mars om de macht (te verspelen) moet **Francis Pollet**, founding father en artistiek directeur van I SOLISTI een sprong terug in de tijd maken. 'Het begon met De staat, een kritische aanklacht van het verstikkende totalitarisme van de hand van Louis Andriessen (° 1939), een van de grootste nog levende Nederlandse toonkunstenaars.'

'Drie jaar geleden kreeg I SOLISTI de vraag deze creatie uit te voeren. De staat is repetitief, opzweepend, ritmisch, een uitdaging voor de uitvoerders, zowel op instrumentaal-technisch als op fysiek vlak. Andriessen is overtuigd van de politieke zeggingskracht van muziek.' Pollet voerde het machtige werk van

Andriessen vier keer uit, met als hoogtepunt een opvoering in het IJ in Amsterdam, ter gelegenheid van de 80ste verjaardag van de componist. Om financiële en praktische redenen was het niet mogelijk De staat verder te programmeren voor I SOLISTI, maar Pollet wilde verder met het thema: politiek en muziek.

STRAVINSKY

Het duurde niet lang of Pollet zat bij Andriessens favoriete componist Stravinsky (1882-1971) en het jaar 1923.

Pollet: '1923. Stalin onderwerpt zijn volk aan een meedogenloos regime. Hij legt ook kunst aan banden, uit angst voor de ondermijnende kracht ervan. In Stravinsky's Octet for Wind Instruments mag dan slechts subtiel de onvrede met het Russische regime doorklinken, je mag niet vergeten dat hij in 1910 wel uit zijn vaderland was vertrokken.'

De datum bleek ook die van Dagboek van Gloemov, het filmdebuut van Sergei Eisenstein (1898-1948), eigenlijk de filmische insert van vijf minuten in Eisensteins moderne en vrije toneelbewerking van het 19de eeuwse stuk The Wise Man van Aleksander Ostrovski.

Bij de film komt de nagelnieuwe compositie van een twintigjarig Belgisch talent.

‘De Antwerpse Jasper Charlet, student fagot, contrafagot en compositie (fagot en contrafagot bij Francis Pollet en Filip Neyens en compositie bij Wim Henderickx, Luc Van Hove en Alain Craens) koos voor zijn masterclass Composers Lab 2018 bij I SOLISTI voor Eisensteins clowneske kortfilmcommentaar op de grootheidswaanzin van Stalin en zijn getrouwen.’

Eisenstein zelf en andere acteurs van het Moskouse gezelschap Proletkult komen in beeld.

SPOTTERNIJ

De spotternij en het kluchtige spel worden verdergezet door Jan Declair, op tekst van Dimitri Verhulst die op zijn beurt Der Tribun van de Argentijns-Duitse Mauricio Kagel (1931 - 2008) bewerkte.

‘Declair wilde graag aan de slag met de rol op een wat carnavaleske manier. Of dat oké was. Ik zei: ‘Jan, je bent hier een tiran. De muzikanten zijn je voetvolk. Jij geeft aan wanneer je tijdens je speech muziek nodig hebt of wanneer we moeten ophouden. Je mag ons gebruiken.’’

‘Ik vond Kagels Der Tribun – hoorspel voor politiek redenaar, marsklanken en luidspreker – altijd al geweldig. Kagel was een eersteklas schenenschopper en meester in de ironie. Van hem kregen uitvoerders altijd carte blanche: je mag met de compositie doen wat je wil. We spelen stukken van wel zeven van zijn Zehn Märsche um den Sieg zu verfehlen (1979).’

‘Hoe moeilijk Kagel spelen is na Stravinsky? Zeer moeilijk. En van het ene naar het andere uiterste. Bij

Stravinsky mag je geen noot missen. Complex werk, dat octet. Bij Kagel moet je spelen – met alle respect – als een dorpsharmonie: het moet niet al te afgeborsteld zijn, er mag al eens een valse noot vallen. Een beetje haken en ogen mogen. Met hoempapakoper en schuinsmarcheerdersmuziek zet hij het politiek populisme in zijn hemd.’ Met Kagel hopt de voorstelling van de jaren 20 naar eind jaren 70, maar niet helemaal.

Pollet: ‘Het was in de woelige jaren twintig vol revoluties, omwentelingen, mensen op de vlucht, dat de Joodse familie Kagel vluchtte uit Rusland voor de pogroms die daar plaatsvonden in het kielzog van de revolutie.’

DUBIEUZE ZINSPELINGEN

Pollet liet Kagel updaten door schrijver Dimitri Verhulst: ‘Verhulst is iemand die goed de macht van woorden kent. Ik vroeg Verhulst gewoonweg om zijn politiek ei te leggen en hij leverde een straffe tekst af, op het absurdistische af, met snedige verzen en dubieuze zinspelingen.’

Pollet vervulde meteen Verhulsts grote wens: samen te mogen werken met Jan Declair. Declair bejubelt als populist-volksmenner een nieuw tijdperk, maar er schemeren oude bekenden door. ‘Verhulst heeft zijn demagoog inderdaad voor een stuk gemodelleerd naar Silvio Berlusconi. Als hij het stuk nu zou schrijven, zou hij misschien Trump als model hebben gekozen.’

‘Het was Jan Declair die zei: ik kom met de grote trom door het publiek richting podium. “Toen dacht ik: die opener moet inderdaad theatraler. En toen kwam daar de dertig seconden van Stravinsky’s Fanfare for a New Theatre for two trumpets (1964) bij. Voor, zeg maar.

Dertig seconden roepen twee trompetten om aandacht. Ze verwelkomen het publiek. Je voelt: er gaat iets gebeuren.’

Mauricio Kagel zei: ‘Ik sta niet achter het componeren van marsmuziek die voor de overwinning gaat.’ De titel van I SOLISTI laat ruimte om de macht te ver’spelen’. ‘Macht is in feite een vies woord. Wij kunstenaars stellen vragen. Vragen als: ‘Hoe ga je met macht om?’ Artiesten hebben als taak ambetant te doen. Ze moeten tegen schenen schoppen, buiten de lijntjes kleuren. Uiteraard hebben ze/ we macht. Het is aan ons om die goed te gebruiken en... niet in de val van de politici te trappen.’

Martine Cuyt